

Ajunngilluinnartumik qaamanilik - Blackbody Radiation

Kissassusillit tamarmik qaamanermik nassissisarput, pinngoqqaatit milluaanerat nassissinerallu ilanngunnagit, qaamanerat tamakkiisumik isigalugu kissassusaa missingersorneqarsinnaavoq ajunngilluinnartumik qaamaneqarnera peqqutaalluni.

Alfa-partikeli - Alpha-Particle

Pinngoqqaat Helium qiterisaa sisamanik sananeqaatilik - protonit marluk neutronillu marluk.

Allanngorarnerup annertussuseq - Amplitude

Tunngavimmiik allanngorarnermi annertussusaa.

Annertussuseq - Abundance

Pinngoqqaatip annertussusaa allanut sanilliullugu.

Big Bangi - Big Bang

Silarsuup pinngornera.

Bueminuti/buesekundi - Arcminute/Arcsecond

Qilammi qivernerup annertussusaa. Bueminuti $1/60$ -iuvoq 1 gradimiit, Qaammallut qilammi qiverneru 31 bueminutsiulluni. Buesekund $1/3600$ -iuvoq 1 gradimiit ($1/60$ bueminutsimut), Jupiterilu qilammi qiverneru 50 buesekundiulluni.

Galaksi - Galaxy

Ulloriarpassuit nutsuinersuarmik torersumik kaaviiaraqatigiittut.

Galaksip Qeqqa Uummaarissoq - Active Galactic Nuclei

Galaksip qeqqani nalininnaanngitsumik qaamanerujussuaqartoq, ullorissaniik peqquteqanngittumik.

Hertzsprung-Russel diagrammi - Hertzsprung-Russel Diagram

Ullorissap qaamana kissassusaanullu ataqatigiinnerat. Ullorissap inuunerani diagrammikku inglerlaartarpoq, ullorissap kissakkiartornerani (toqujartornermi) nillorneranilu (toqoreernermi) malillugu. Diagrammi equngarsortaani ullorissat angissutsit assigiinngitsut malillugit piunertik annertunerpaartaat inissisimasarput allanngujaallutik.

Inississugaq - Array

Annertunerusumik radioastronomimi atorpeqartartoq, qinngutit inississorneri ataatsimoortumik qinnguttut ataatsitut suleqatigiisinneqarneri.

Katersuunneq - Accretion

Eqimakkiartornermi gassip katersuunnerani annertusiartorneq.

Marlooqatigiit - Binary

Tigussaasut silaannarsuarmi (ass. ullorissat) marluk nutsuinnerminni imminnut kaaviiartut.

Nutsuineq Takuneqarsinnaanngitsoq - Dark Matter

Oqimaassuseq takuneqarsinnaasoq tamakkiisumik nutsuineranik nassuiaataanngimmat nutsuineqartoq takuneqarsinnaanngitsumik paasineqarnikuuvoq. Tamanna galaksip iluani galaksillu imminnut nutsuineranni takuneqarsinnaavoq, tamakkiisumik misissoraanni torersumik pissuseqartoq. Sumik sananeqarnera sulii ilisimaneqanngilaq.

Pinngoqqaat - Atom

Pinngoqqaatip suut tamaasa sananeqaataat, periodisk tabellimi takuneqarsinnaasut.

Pinngoqqaatip milluaanera - Absorption

Pinngoqqaatip qaamanerup energia aaliangersimasooq milluarterpaa, qalipaatiillu sakkortussusaa annikillilluni. Killormoortua pinngoqqaatip qinngornera.

Pinngoqqaatip Qinngornera - Emission

Pinngoqqaatip qinngorneq energi aaliangersimasooq nassiuttarpaa, qalipaatiillu aaliangersimasut sakkortussusaa annertusisarpooq. Killormoortua pinngoqqaatip milluaanera.

Qaamanerup peqinneranik allak - Diffraction Pattern

Qaamanerup peqinneranik illoqqasut pilersinneqartut interferensianiik allak, qaamarngup allangornerata pissusaanik takutitsisoq.

Qaamanerup qalipaatinut immikkoortinneqarnera - Spectrum

Qaamanerup pissusaa malillugu qalipaatinut neriusaatut immikkoortunngortinnera.

Qilaap Sillia - Milky Way

Galakserput.

Qilammi ingerlaarneq - Diurnal Movement

Qaammat, planetit ullorissallu unnuap ingerlanerani nunarsuup kaavinneranik qilammi qutsissinerat apparneratalu ingerlaarnerat.

Qilammi qaamassuseq - Absolute Magnitude

Qilammi suulluunniit qaamassutsip annertussusaa.

Silaannaq - Atmosphere

Ullorissap nunarsuulluunniit qaani silaannaq

Silaannarsuarmi Nutsuinerujussuaq Taartoq - Black Hole

Ulloriarsuup ($>10 M_{\text{sol}}$) toqnerata kinguneranik nutsuinerujussuaq taartoq. Nutsuinerujussuit annertunerpaat galaksit qeqqaniittarput, ulloriarpasut kaaviiarneranni nutsuisuullutik (soorlu seqernup planetinik nutsuineranik).

Silaannarsuup sananeqaataanik ilisimatusarneq - Cosmology

Tamakkiisumik silaannarsuup pinngornera, sannaa ineriartorneranillu ilisimatusarneq.

Sukkatsikkiartorneq - Acceleration

Sukkatsikkiartornermi uuttuut.

Tamakkiisumik qaamarngup sakkortussusaa - Absolute Brightness

Sumiilluunniit tamakkiisumik qinngorneq nassiunneqartup sakkortussusaa

Ujarak silaannarsuarmi angalasoq - Asteorid

Seqinitta pinngoriartornera ujaqqat planetit pinngornerinut sinneruttut.

Ujaqqat silaannarsuarmi Mars Jupiterillu akorngani angalaartut - Asteroid Belt

Annertunerusumik ujaqqat planetit pinngornerini atorreqanngittut seqernup Jupiterillu nutsuinerini Mars Jupiterillu akornani kaaviiartut.

Ungasissusersiuneq - Astrometry

Ulloriarsiornermi ungasissutsinik sukkassutsinillu (ulloriaanerusut) misissuinerup immikkoortortaa.

Ulloriaq allanngujaattoq - Main Sequence Star

Ulloriaq piunermi annerpaartaa hydrogen helium-imut ikuallattarpaa, taamaannerminilu allanngujaalluni. Hertzsprung-Russel Diagrammimi ulloriaq allanngujaattoq equngasumik inissisimaveqarluni.

Ulloriaaqqap sinnerra - White dwarf

Ulloriaaraq ($< 8 M_{\text{sun}}$) toqunermini qaareernermini sinneruttua.

Ulloriaaqqap qaarnerra - Planetary Nebulae

Ulloriaaqqap ($< 8 M_{\text{sun}}$) toqunermini qaarnerra sakkukinnerusoq, qaavani pinngoqqaatit silaannarsuarmut supinera.

Ulloriarsuup qaarnerra - Supernova

Ulloriarsuaq ($> 8 M_{\text{sun}}$) toqunermini qaarujussuarnerra, qaavaniittut pinngoqqaatsit supillugit. Oqinnerusuni sinneruttarput neutron-stjernet, oqimaannerusunilu nutsuinerujussuaq taartoq sinneruttarpoq.

Neutron-stjerneq - Neutron star

Ulloriarujussuit ($8 M_{\text{sun}}-10 M_{\text{sun}}$) sinneruttuat, eqimannerra nutsuinerujussuaq taartumiik sakkukinnerusoq. 10 km missaani angissuseqartarput Seqinitsinniillu oqimaannerusarlutik.

Pulsari - Pulsar

Neutron-stjernet ilai (ilisimaneqanngilaq tamarmiunersoq) sukkasuumik kaavittarput, qaamanerlu sakkortoq nordpolianiik nassiunneqartoq nunarsuarmiik uisorilasarpog.